

23/09

Uitspraak van het College van Toezicht van het Nederlands Instituut van Psychologen.

Het College van Toezicht van het Nederlands Instituut van Psychologen, hierna te noemen het College, heeft het volgende overwogen en beslist ten aanzien van de bij brief van 7 augustus 2023 door A, hierna te noemen klager, ingediende klacht tegen B, hierna te noemen verweerder, lid van het Nederlands Instituut van Psychologen, en gebruiker van het dienstmerk psycholoog NIP.

I De procedure

Het College heeft kennis genomen van:

- het klaagschrift met bijlagen d.d. 28 juli 2023;
- het verweerschrift met de bijlage d.d. 16 september 2023;
- de mail van verweerder van 22 juli 2022 die ter zitting door hem is overgelegd met daarop abusievelijk het door de secretaris vermelde klachtnummer 23/10 dat 23/09 moet zijn.

De mondelinge behandeling van de klacht heeft plaatsgevonden ter zitting van het College van 17 januari 2024, waarbij klager en verweerder aanwezig waren. De door klager eerder aangekondigde advocaat, mr. D.J. van de Weerd, was afwezig vanwege persoonlijke omstandigheden.

II Wat is er gebeurd?

Op grond van de stukken en van hetgeen ter zitting heeft plaatsgevonden kan van het volgende worden uitgegaan:

- a. Klager, gz-psycholoog, was tot 1 januari 2024 werkzaam in zijn praktijk X te Z.
- b. Verweerder is eveneens gz-psycholoog en werkzaam in Z.
- c. C (hierna te noemen cliënt) is in het najaar van 2021 via een psycholoog van het ziekenhuis en via een bevriende relatie door zijn huisarts voor behandeling verwezen naar klager. Cliënt was gehuwd met D (hierna te noemen de ex-partner).
- d. Voorafgaand aan de intake die klager had met cliënt heeft de ex-partner, contact opgenomen met klager en hem gemeld dat zij zich grote zorgen maakte om cliënt, dat zij tegen de tijd van de intake 10 weken zwanger zou zijn van een tweeling en ook dat cliënt kort na de positieve zwangerschapstest – naar het zich liet aanzien voor een time-out - uit huis was vertrokken.
- e. De behandeling bij klager is na drie gesprekken telefonisch stopgezet door cliënt. Bij het tweede gesprek (halverwege) en het derde gesprek (geheel) is de ex-partner van cliënt op initiatief van klager en met instemming van cliënt aangeschoven.
- f. Cliënt is per 9 december 2021 in behandeling gegaan bij verweerder. Hij heeft daarbij informatie gedeeld met verweerder over zijn behandeling bij klager die klager had opgenomen in een afsluitende brief die hij op 3 december 2021 samen met de factuur aan cliënt had gestuurd.
- g. Tussen cliënt en zijn inmiddels ex-partner loopt een juridische procedure over de omgang met hun in mei 2022 geboren dochters.

23/09

- h. Verweerder heeft op 22 juli 2022 een mail met behandelinformatie verzonden aan zijn cliënt inhoudende – kort gezegd – *“dat er niets mis is met C noch op fysiek noch op mentaal gebied.”*
 Deze e-mail is overgelegd in de juridische procedure tussen cliënt en zijn ex-partner.
- i. Klager heeft op 8 augustus 2022 op verzoek van de ex-partner van cliënt eveneens een brief opgesteld. Deze brief bevat een verslag van de behandeling van cliënt en is gericht aan de ex-partner. De brief eindigt met de volgende zin:
“Alles overziend kan ik de zorgen zoals benoemd in de verwijfsbrieven aangaande een stemmingsstoornis, een aantal aan stress gerelateerde symptomen en een forse narcistische persoonlijkheidsproblematiek onderschrijven.”
 Deze brief is overgelegd in de juridische procedure tussen cliënt en zijn ex-partner.
- j. Op 3 maart 2023 heeft mr. V., advocaat van cliënt, een brief per mail gezonden aan klager waarin zij bezwaar maakt tegen de door hem aan de ex-partner verzonden brief van 8 augustus 2022 met informatie. In deze brief is verder het volgende citaat opgenomen dat afkomstig is van verweerder:
*“(....)
 Hier is de heer volgens hem drie keer op gesprek geweest waarbij twee keer de partner aanwezig is geweest en waarbij geen officiële diagnose is gesteld volgens de geldende richtlijnen van valide en betrouwbaar onderzoek. Om de diagnose ‘persoonlijkheidsstoornis’ te kunnen stellen dient men multifactorieel te werk te gaan met gebruik van verschillende instrumenten: interviews, vragenlijsten en classificatiesystemen en moet men deze afwegen met meerdere collega’s waaronder een psychiater en een GZ psycholoog/klinisch psycholoog. Volgens C is een verwijzing via de huisarts gekomen waar opeens zonder nader objectief valide en betrouwbaar onderzoek hij zou kampen met een persoonlijkheidsstoornis. (zie brief 03-11-2021 huisarts in verwijzing naar psycholoog). Als A hierop verder gaat in zijn gesprekken met C blijken er geen valide en betrouwbare gevolgtrekkingen te kunnen worden gedaan op basis van deze gesprekken die dienen als basis voor een behandeling. Bovendien zijn de gesprekken achter de rug om van de aangemelde patiënt doorgegaan met zijn toenmalige partner om bewijs te leveren in een verweerschrift. Hierbij dient te worden overwogen of er dan ook niet opzettelijk misbruik is gemaakt van oneigenlijk verkregen en niet valide en betrouwbare gegevens ten einde een rechtszaak om omgang op scherp te zetten.
 (....)”*
- k. Klager heeft op 7 april 2023 op deze brief gereageerd naar de advocaat van cliënt. Hij heeft daarin informatie over de behandeling van cliënt vermeld en stelt dat hij de mening dat hij zijn vertrouwenspositie zou hebben geschonden, niet deelt.
- l. Op 27 april 2023 heeft klager verweerder gemaïld dat hij de uitspraken van verweerder klachtwaardig acht en neigend naar laster.
- m. Op 9 mei 2023 heeft klager gemaïld naar verweerder en hem verzocht met hem in contact te treden.
- n. Op 10 mei 2023 heeft verweerder klager laten weten dat hij nog geen akkoord heeft van zijn cliënt om met klager in contact te treden.
- o. Later op die dag heeft klager laten weten dat hij het slechts wil hebben over de uitspraken die verweerder heeft gedaan over hem waarbij geen sprake is geweest van wederhoor. Tevens vraagt klager om een bevestiging dat verslagen door verweerder zijn gedeeld met de advocaat mr. V.
- p. Bij brief van 6 juni 2023 heeft verweerder aan klager laten weten dat hij *“mogelijk de rol van belangenbehartiger naast psycholoog is gaan aannemen en dat hij daarop is aan*

23/09

te spreken.” Verweerder is tot dit inzicht gekomen na overleg met de stafmedewerker beroepsethiek van het NIP.

- q. Klager heeft hiermee blijkens een e-mail van 8 juni 2023 geen genoegen genomen.
- r. Partijen hebben vervolgens nog diverse mails aan elkaar gestuurd over hun verschil van mening. Die hebben niet tot een oplossing geleid.

III De klacht

De klacht houdt in, zakelijk en kort samengevat weergegeven, dat verweerder in strijd met de Beroepscode heeft gehandeld omdat:

1. hij als collega uitspraken over klager heeft gedaan zonder enige vorm van wederhoor. Dit blijkt uit het citaat in de brief aan klager van mr. V van 3 maart 2023;
2. hij daarbij niet heeft belet dat de inhoud van deze brief is gebruikt in de juridische procedure tussen cliënt en zijn ex-partner.

Klager meent dat zijn maatschappelijke positie en professionele integriteit en vakbekwaamheid in het geding zijn, reden waarom hij belang heeft bij behandeling van de klacht.

IV De reactie van verweerder

Verweerder heeft de klacht gemotiveerd betwist. Hij heeft aangevoerd dat hij tegen het op voorhand diagnosticeren is van persoonlijkheidsstoornissen in complexe echtscheidingsituaties. En verder dat hij voortaan eerst de bevestiging van beëindiging van de behandelrelatie bij andere psychologen zal afwachten, zodat zaken niet door elkaar gaan lopen. Voor zover van belang voor de beoordeling van de klacht zal daarop in het onderstaande nader worden ingegaan.

V De overwegingen van het College

Welke uitgangspunten gelden bij de beoordeling?

V.1. Bij de tuchtrechtelijke toetsing van professioneel handelen gaat het er niet om of dat handelen beter had gekund, maar om het beantwoorden van de vraag of de psycholoog de zorgvuldigheid heeft betracht die van een redelijk handelend en redelijk bekwaam psycholoog kan worden verwacht door te handelen naar de Beroepscode.

De bespreking van de klacht

V.2. Het College is van oordeel dat verweerder onzorgvuldig heeft gehandeld jegens klager door als collega schriftelijk uitlatingen over zijn beroepsmatig handelen te doen zonder daarvoor om toestemming te vragen.

De klacht zal daarom gegrond worden verklaard en een waarschuwing zal worden opgelegd. Hieronder zal door het College worden uitgelegd waarom.

V.3. Artikel 1.16 van de Beroepscode definieert het begrip rapportage als *“alle tot één of meer personen herleidbare bevindingen, beoordelingen of adviezen, die mondeling of schriftelijk worden uitgebracht.”*

23/09

Het College is van oordeel dat de door verweerder gedane uitlatingen over klager, afkomstig uit zijn behandelverslag van 16 november 2022 dat hij heeft verstrekt aan cliënt, zoals geciteerd in de brief van mr. V van 3 maart 2023, zijn te kwalificeren als rapportage. In deze tekst van de hand van verweerder (zoals weergegeven in het citaat onder 1.j) wordt het beroepsmatig handelen van klager immers (negatief) door hem als psycholoog beoordeeld.

V.4. Verweerder heeft daarmee een oordeel afgegeven over een ander dan de cliënt, namelijk over de voormalig behandelaar van cliënt.

Volgens artikel 96 van de Beroepscode is voor rapporteren over anderen dan de cliënt gerichte toestemming van de betrokkene noodzakelijk. Verweerder heeft echter niet aan klager om gerichte toestemming voor dit handelen gevraagd. Ook uit een oogpunt van collegialiteit was het te prefereren geweest dat verweerder eerst met klager in discussie was gegaan over zijn beroepsmatig handelen in plaats van dit handelen zonder enige vorm van wederhoor in een brief aan een advocaat aan de kaak te stellen (artikel 34 Beroepscode). Dit betekent dat verweerder, door het beroepsmatig handelen van klager te diskwalificeren als voormeld, artikel 96 en 34 van de Beroepscode heeft overtreden.

Klachtonderdeel 1 is hiermee gegrond.

V.5. Daarbij komt dat verweerder (die wist dat er tussen cliënt en zijn ex-partner sprake was van een juridische procedure in het kader van een omgangsregeling) heeft nagelaten te voorkomen dat er misbruik van de rapportage kon worden gemaakt. Daartoe had verweerder blijkens artikel 28 van de Beroepscode bij de door hem verstrekte informatie aan de advocaat een aantal voorbehouden dienen te maken, hetgeen hij niet heeft gedaan. Deze voorbehouden houden volgens dit artikel in dat bovenaan de rapportage dient te worden vermeld dat deze van vertrouwelijke aard is. En voorts dat de conclusies alleen betrekking hebben op de aan de rapportage ten grondslag liggende doel- of vraagstelling (welke dat in dit geval dan ook moge zijn) en niet zonder meer kunnen dienen voor de beantwoording van andere vragen. Daarbij dient in een rapportage te worden vermeld na verloop van welke termijn de conclusies redelijkerwijs hun geldigheid verloren kunnen hebben.

Ook klachtonderdeel 2 is hiermee gegrond.

De slotsom

Het College komt tot de slotsom dat de klacht in zijn geheel gegrond is.

Verweerder heeft ter zitting aangegeven dat hij inmiddels inziet dat hij verder is gegaan dan hij had moeten doen en dat excuses aan klager op zijn plaats zijn. Daarmee heeft verweerder laten blijken lering te hebben getrokken uit het gebeurde, hetgeen er toe leidt dat de maatregel van een waarschuwing naar het oordeel van het College op zijn plaats is.

23/09

VI De beslissing

Het College van Toezicht:

- verklaart de klacht gegrond;
- waarschuwt verweerder.

Aldus gewezen en verzonden op 11 maart 2024

door:

mr. C.M. Berkhout , voorzitter,
mr. T.A. Leenhouts-Strijker, secretaris,
drs. A.C. van der Horst, mmc,
drs. S.J.A. de Vries,
drs. A. Wensing-Kruger, leden

en ondertekend door de voorzitter,

w.g. C.M. Berkhout